

المختصر المفيد للمسلم الجديد
- أورومي -

Gabaabfamaa bu'a qabeessa Muslima haaraaf

Qopheessaan

Muhammad Al-shahrii

Islamhouse.com

المحتوى الإسلامي

GABAABFAMAA BU'A
QABEESSA MUSLIMA
HAARAAF

Qopheessaan

Muhammad Al-shahrii

2020 – 1441

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الریوة

دار الإسلام

یتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

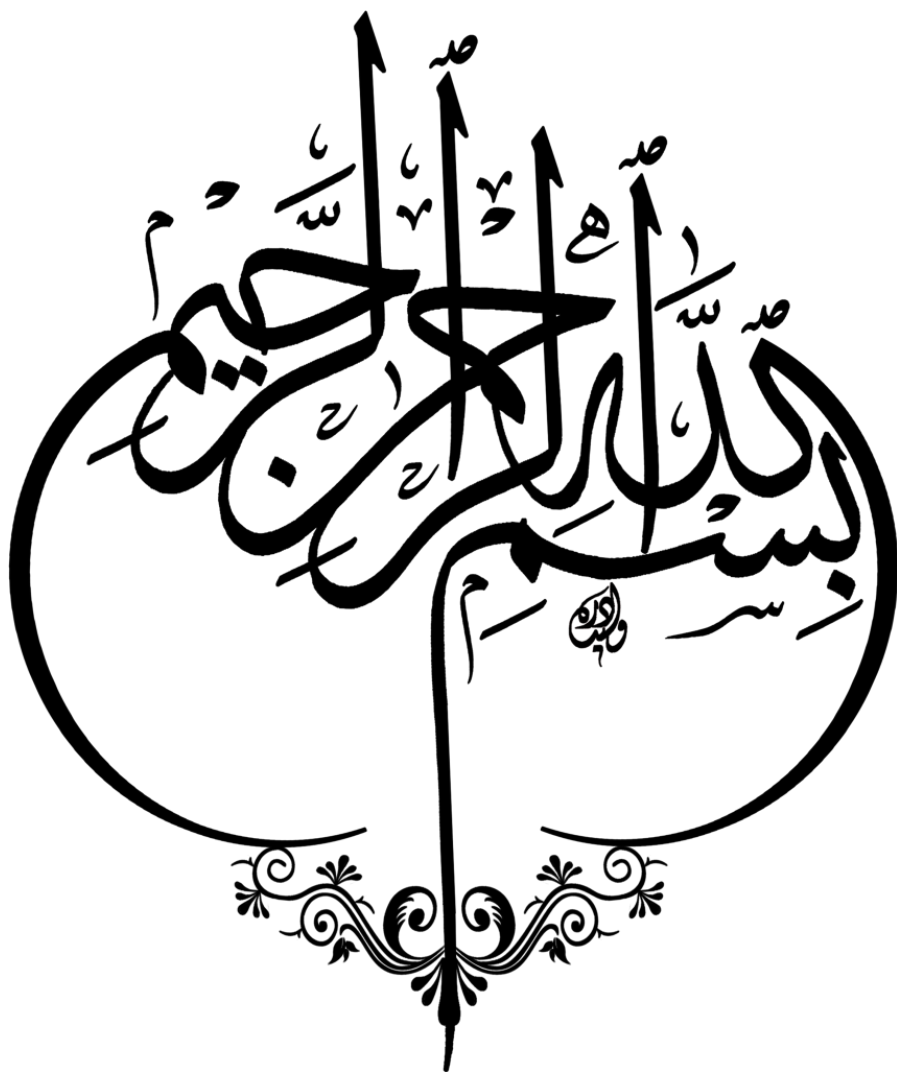
 Telephone: +966114454900

 ceo@rabwah.sa

 P.O.BOX: 29465

 RIYADH: 11557

 www.islamhouse.com

MAQAA RABBII RAHMATA GODHAA MARARFATAA TAHEETIIN.

Duree

Itti aansuudhaan:

Rabbiin ilmaan Aadama kabajee uumamtoota isaa baay'ee irras isaan caalchise, Rabbiin oltahe akkana jedhe:

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ...﴾ [الإسراء: 70]

{Dhugumatti, Nuti ilmaan Adam kabajneerra}

maqaan gaggaariifii sifaanni babbaredduun isaaf taate, tan inni ufiif mirkaneesseefii tan nabiiyiin isaa isaaf mirkaneesse hundi, tan bareeduminnaafii guutuminnaan daangaa geette, fakkaataan akka isaa hinjiru inni dhagayaaargaadha.

kan rahmata godhu:-abba rahmata bal'oofiiguddoo tan waahundahammatte.

Dandayaa:-

abbaadandeeytiiguddookandadhabbiifiihifanniittihindh ufne.

Mootii:-kan sifa

kabajaahundaanbeekamuinjifataaguddaa, toohataa, kanwaahundadhuunfateewaanfedhekeessattidalagu.

Dhagayaa:-
kanwaahundadhagayumul'attuufiidhokattuuisiihu
nda.

Nagaya:- ir'innafii eeybii hundarraakanqulqullaaye.

Argaa: kanargaan isaa
waan hundamarsitehammafedhesxiqqaata'eemul dhat
udhiisus, abbaa agartii wantootaa,
dhugaanisiibeekaakantahe, dhoksaaisii argaakantahe.

Irkoo: rizqii uumamtoota isaatiifofqabaa,
faayidaalee isaaniitiif dhaabbataakantahe,
kanjaalalloowwan isaa
dhimmaisaaniifudhatee isaaniiflaaffisedhim mootaisaa
niikantoo hatu.

Uumaa: argamsiisaawantootaati Ammas
uumaaisiifakkiisii dura dabarteenmaletti.

Gara laafaa: kangabroottan isaa kabaju,
isaaniifmararfatu, gaafii isaaniitiskannuuf.

Gahaa: kangabroottan isaa waan isaan
haajaman hundagahuuf,
kangargaarsa isaatiinkan biraairraa if gahan, kanwaan
isa maleejirurraa isaan durooman.

Araaramaa: kangabroottan isaa
hamtuubadiiisaaniirraabaraaru, kanisirratti isaan
hinqixaaxne.

Muslimniajaa'ibauumaa Rabbiitii fi laafisiinsa isaa ni
xiinxala,
sanirraatoo'achuuuumamtootaaxixiqqooisiitiifisiinyaac
hisuufcarraaquutoohachuuhangaisiinifiin if
dandeessutti, waa
qulqullaaweeuumaanisiikanisiifgaraalaafe,
garaaisiiflaafuuirraawaanisiigargaaruu fi
haalaisiifmijjeesse, kun dadhabiiisiiguutuuwaliin.

Nabiyyiin kiyya Muhammadi
nagayaafrahmanniirrattihaabu'u.

Muhammad nagayaafrahmanniirra haa jiraatuu
rahmata kennamaa

inni Muhammad ilma Abdallaahnagayaaf
(Ramanniirra haa jiraatuu) dhumaanbiyootaatii fi
ergamtootaati, Rabbiin ol tahediinIslaamaatiin ilma
namaaguututti isa erge, gamatoltuu akka isaan
qaceelchuufirraguddoonisiitawhiida, hamtuuirraa akka
isaan dhoorkuufirraguddoonisiishirkii dha.

ergaanisaatii fi ergaanergamtoota isa duraa hundi
gama Rabbii tokkichashariikni isaaf
hintahiniiyaamuudha.

Qur'aannikabajamaanjacha Rabbii kiyyaati

Qur'aannikabajamaanjacha Rabbii ol taheetikannabiyii isaa Muhammad irrattibuuse (nagaafrahmanniisarratti haa jiraatuu) akka ilmaan namaadukkanairraa gara ifaatti isaan baasuuf gara daandiidhaabbataa akka isaan qajeelchuuf.

namni isa dubbiseajriiguddaatu isaaf argama, namniqajeelfamaisattidalagesdaandiisirraawaabobba' a.

hundeleeislaamaa nin baradha

nagayaarahmanniisarratti haa tahuu ni jedhe: [Islaamummaanshanirrattijaaramte, ragaabahuu Allaah maleehaqaangabbaramaanbiraa akka hinjirree fi Muhammad ergamaa isaa tahuu, salaataadhaabuu, zakaalaachuu, ramadaanasoomanuu,hajjiidhaquu].

hundeenduraa: ragaabahuu Allaah maleehaqaangabbaramaanbiraa akka hinjirreefiiMuhaammadergamaa Rabbii tahuuraguudha

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ [محمد: 19]

{beeki Allaah maleehaqaangabbaramaan akka hinjirre} [Muhammad: 19].

hiikkaan Allaah maleehaqaangabbaramaanbiraa akka hinjirreragaabahuu: gabbaramaandhugaa Allaah maleehinjiru.

salaatadhaabuunisiigaggeessuudhaakkaata Rabbiin oltahe karaa ittigodheeergamaan isaa Muhammad [nagahaamrahmanniisaanirrahaajiraatu) nu barsiisesaniin.

hundeensadaffaa: zakaalaachuu.

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا

تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ [البقرة: 110]

{zakaalaadhaayknkennaa} [Al-Baqarah: 110]

isiinhaqadirqamtuudhamaallaqakeessatti yeroo inni hangamurteeffamegahe, gosasaddeetiifkennama Rabbiin Qur'aanakeessatti isaan dubbate, isaan keessaahiyyeessaafmiskiina.

rawwachuusiikeessattimararfannaaf gara laafummaanbeekkamuu, amalaMuslimaatiifhorii isaa qulqulleessuu, lubbuuleehiyyeessotaafmiskiiinotaajaalachiisuu, walittidhufeenyajaalalaafobbolummaaajidduuhawa asaMuslimaatukeessajira, kanaafMuslimnigaariingarummaadhaanisiibaasai siigaggeessuttilubbuun isaa gammadduudha, namabiraagammachiisuusiikeessattijirtuuf.

hangi zakaadhibbantaa 2.5% maallaqa ol kaahamerraadahabaa, meetaa, maallaqaa fi meeshaaleedaldalaabittaafgurgurtaafqophoyte; yeroo hangi isiihangamurteeffamegaheewaggaairrattinaannooyte.

akkasumazakaan ni dirqamtinamabeyladarrahangamurtaaweqabuurrat ti (Gaalaa, Horii, Re'eefHoolaa), caalaawaggaaosooabbaanhinnaachifnecitaadac hiiirraa ka dheedduyootahe.

akkasumazakaan ni dirqamtiwaandachiiirraa bahu keessattifiriilee, ashiitaaleefalbuudotaafziqayootayeroohangamurtaaw egahan.

hundeenafraffaa: ramadaanasoomanuu.

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن

قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ [البقرة: 183]

{Yaa warraamantan! Akka isin Rabbiin sodaattaniifSoomniakkumawarraaisinduraairrattidir qamata'ettiisinirrattisdirqamagodhameejira}. [Al-Baqarah: 183].

Ramadaanni:

ji'asagalaffaawaggaatilakkoofsahijrarraa, inni ji'aguddifamaadhaMuslimootabiratti, iddookophaaqabaji'ootahafanirraaaddatti, guutuu isaa soomanuunhundeeleeslaamaashanankeessaatokko.

soomanniramadaanaa: Rabbi gabbaruudhanyaata, dhugaatiifwalqunnamtiisaalairraa if qabuun, waansoomanaballeessuhundumarraahuuyeroofajriinb aatuirraahangaaduunseentuttiji'aramadaanaakabajam aagutuu.

hundeenshanaffaa: mana rabbiikabajamaahajjuudha(hajji godhuu)

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿... وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا...﴾ [آل عمران: 97]

{Rabbiifhajjiidhaguunnamadandaheirrattidirqamat aheejira}. [Aali imraan :97].

Hajjiinnamadandeettiittiqabuuf taha, umriikeessattiyeerootakka, innis: beytalharaamiifmallattooleequlqulluufuulleeffachuudh aMakkattiibaadaaleemurteeffamtuugaggeessuufyeero omurteeffamtuukeesatti, Nabiyyiin - nagaafrahmanniisarratti haa jiraatuu- hajjeejira isa males Nabiyyoonni isa dura jiranishajjaniijiran, Rabbiin Ibraahiim nageenyiisarratti haa jiraatuhajjiif akka namakeessattiyaamuajaje, akkuma Rabbiin Qur'aanakeessattihime akkana jedhe:

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَا تُؤَكُّرِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ

عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ [الحج: 27]

{Sirnahajjii akka raawwatannamootakeessattilallabi. Namoonnissirnicharaawwachuufmiilaafigeejjibahaf falliihundairrata'anii,daandiiwwanfagooirraasittid ufu. [Al-Hajji: 27].

Arkaanaiimaanaa nin baradha dalagaaleeqamaamullattuunhojjachuun: akka salaataa, hajjii, soomanaa ...qaamadhokattuun tan

qalbittirarraatu akka Rabbi jaalachuuf isa sodaachuu,
isarrattiirkachuuf isaaf qulqulleessuu.

warroonni isa

**hubatangabaabinaanakkanattibeeksisan;
qalbiinamanuu, arrabaanjechuu,
qaamaanhojjachuu, toltudalagunhindabala,
hamtuudalaguunhinhirdhata.**

Rabbittiamanuunrabummaa isaa keessatti isa
tokkichoomsuu, gaabbartummaa isaa
keessattismaqaaf sifa isa tokkoomsuuhammata,
inniswantootaarmaagadiiofkeessaaqaba:

jiraachuuisattiamanuu; inni qulqullaaha oltahe

Rabbummaaisattiamanuu inni qulqullahi inni moti
waa hundaatiiuumaahund ammas
kanhireewaanuumemarafukennu, kan amri
hundaaasiachigagaragalchuu.

ilaahiyyummaisattiamanuu, inni
qulqullaheisumaqofatugabbartiihaqagodhataakophaa
isaa qindiintakkallehumaakeessatti isaaf hinjiru, isirra
akka salataa, kadhaa, qalma, gargaarsifachuu,
ittiinmaganfachuu fi ibaadaaleebiraacufa.

maqaalee isaa toltuufsifoota isaa ol aantuu taate tan
inni ifiifraggaasise, takkaaergamaan isaa
(rahmataafnageenyisarratti haa jiraatuu) isaaf
raggaasise, waan inni ofirraahaqeirraahaqu,

takkiergamaan isaa (rahmataafnageenyiisarratti haa jiraatuu) isarraahaqemaqaaleefsifaatarraa, sifaanni isaa tolinafiigutumakeessattigalmagahaniijiranii, fakkaataan isaa tokkolleenhinjiru inni dhagayaadhaargaadha.

hundeenlammaffaa: Malaa'ikattiamanuudha.

isaan uumamtoota
guddaadhaumnaisaaniitiifbaay'inaisaanii Rabbi maleehumaatuuhindhaqqabu, isaan hundaafbifoota, maqaaleefhojiirabbiin isaan qofaaflaateetujira, isaan keessaaJibriilnageenyiisarratti haa jiraatutkanwahyiibuusuuirrattiramadame, Rabbirraagamaergamtootaisattibuusa.

hundeensadaffaa: kitaabbanittiamanuudha

kitabbansamii tan Rabbiin oltahe kitaaba isaa keessattihimeisiinis:

Qur'aanakabajamaa: Rabbiin nabi Muhammad - rahmataafnageenyiisarra haa jiraatuu-irrattibuuse.

Al Zabuur:RabbiinnabiDaawuudnageenyiisarra haa jiraatuuirrattibuuse.

hundeenafraffaa: ergamtootattiamanuu

jalamuraniiamanuudha Rabbiin ol taheummatahundakeessattiergamaaergeejira akka isaan yaamuufgama Rabbi

qofagabbaruuqindiitakkaanmaletti, waan Rabbii gadittigabbaramuttis akka kafaraniif.

isaan hundi ilmaan namaatigabroottanRabbiiti, isaan dhugahimtootadhugoomfamtoota, Rabbi sodaattotaamanamtoota, qajeeloodhaqajeelchitoota, Rabbiin

isaaniiftumsemu'ujzaaleedhugaadubbachuuisaaniimir kaneessitun, isaan hundinuudhaqqabsiisaniijiranwaan Rabbiin isaaniinerge, isaan hundinuuhaqamullataa fi qajeelloofabaatuurraturan.

yaamichiisaanijalqabarrahangadhummattihundeeam antiikeessattiwaliifgalteejirti, isiinis Rabbii ol tahetokkoomsuuiisattiqindeessuudhabuudha

hundeenshanaffa: guyyaaboodattiamanuudha

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ

مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ [النساء: 87]

{Rabbiin dhugaangabbaramaan isa maleehinjiru, Dhugumatti GuyyaaQiyaamaawalittiisinqabuu isaa keessamamiinkanjirre, Eenyutu Rabbiin caalaahaasa'akeessattiirradhugaadubbata?} [Al-

nisaa'a: 87]

jalamuraniidhugoomsuudhawaanguyyaaboodattirarra 'uhunda, waan Rabbiin ol tahenuufhimeirraakitaaba isaa keessatti, takkaa tan nuufhimenabiyyinkeenya Muhammad (rahmataafinageenyiisarra haa jairaatuu) akka du'aatiinama, kaafamuu, walittiqabamuu, magantaamiizaana, jannataafibiddaa, kana maleekanjiranwantootaguyyaaboodaatiin wal qabatan.

hundeenjahaffaa:
murteeRabbittiamanuudhatoltuuisaatiifhamtuuisa atis

Rabbiin ol tahe ni jedhe:

﴿إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ [القمر: 49]

{Nuti waanhundahammamurtaa'een isa uumne. [al-qamar: 49].

amanuudha akka wanniumamtootairragahutaateelee adda addaairraajiruuduniyaa tana keessattibeekkumsaRabbiitiinimurteeisaatiinigaggees saisaatiinkophaa isaa qindiintakkallenkan isaaf hinjirretti, murteeleen tun barreeffamtuudha ilmi namaaumamuunduratti, ilma namaatiiffedhiifbarbaaduutujira, inni gocha isaa dhugaanraawwataadha; haa tahumalee sun

hunduubeekkomsa,
fedhiifiidandeettii Rabbiitiinalaamiti.

murtee Rabbittiamanuunsadarkaaafurqabdiisiinis:

lammaffa: amanuudhakitaaba Rabbit
waantahuhundaafhangaguyyaaqiyaamatti

sadaffaan: amanuudhafedhii Rabbii tan
gaggeessituutaateefdandeettii isaa guutuu taate,
wanni inni fedhe ni taatiwanni inni hinfedhinhintaatu.

afraffaan: amanuudha Rabbiin
uumaawaanhundaatahoo, qindiinkan isaaf
hinjirreumaa isaa keesatti.

wuduu'a nin baradha

Ni jedheanagayaafrahmanniirratti haa bu'uu:
(namniwadda'atee, wuduu'a isaa tolfatediliin isaa
qaama isaa irraabaati).

gabrichigama Rabbii isaa ni dhufaqlulleeffataa ka
taheenqulqullinaqaamaaykngubbawudu'aan tan
ma'anaadhayknkeessaibaadaa tana
gaggeessuuisaatiin,
Rabbiifqulqulleessaahaalataheenqajeelloonabiyiyiti -
nagaafrahmanniisarrati ha jiraatuu- hidhataa ka
taheen.

waanwudu'unikeessattidirqamu:

1- salaatafardiitaheesunnaatahee.

2- ka'abaanxawaafuu

nin wudu'adha nin dhiqidhabishaanqulqulluun:

bishaanqulqulluun:

bishaansamirraabu'ehundatakkakandachiibahee akka aslii isaa sanirrattihafe, sifa isaa

sadeenkeessaatakkalleenkanhinjijjiiraminisiinis:

bifa, dhandhamiiffooliidha,

waanqulqullinabishaaniiballeessuuunkanhinjijjiira min.

adeemsa 1: niyachuudhaiddoonisiitisqalbiidha:

qalbiinmurachuudhaibaadaahojjachuuRabbittidhihaac huuf.

adeemsa 2: harkalamaandhiqachuu.

adeemsa 3: afaanlulluuqachuu.

afaanlulluuqachuun: bishaan gar afaanittigalchaniikeessaanaanneessuu, eegasiibaasuu.

adeemsa 4: funyaanittibishaanfudhachuu.

funyaanittibishaanfudhachuun: hafuuraanbishaanharkisuu gara gararreefunyaanitti.

eegasiibishaanfunyaaniibaasuu:
inniswaanfunyaankeessajiruhundahafuuraanbaas uudha.

hangi fuulaa:

bikkiarenniirrahinjirre:
waanmoggaareedaatiifgurrajidduujirtu.

moggaanareedaa: rifeensalafee ol
kaatuusirriuraagurraa tan gara mataaseentuutiinjirtu,
waanisarraa gadi jedhe utubaangurraa.

akkasumafuuladhiqachuun if
keessattihammatawaanmullatuhundarifeensahedduu
areedaawaanisarraa gadi dheeratewajjiin.

tarkaanfii 6:
harkalamaandhiqachuumataaqubbeeniirraajalqabeeh
angaciqileelamaanitti.

ciqileenlamaanharkalamaandhiqachuundirqamaakee
ssagalti.

adeemsa 7:
mataaguttuuhaquuharkalameeniingurralameenwajjiin
yerootakka.

dura
mataaisaatiijalqabeehangamormagahuttieegasiiachiid
eebisa.

**qubadeymaa(Arrabsitu) isaa gurra isaa
keessagalcha.**

qubbaguddaaisaatiingurra isaa gubbaa fi
keessahaqa.

adeemsa 8:
miilalamaandhiqachuujalqabaqubbeenmiilaa irraajalqa
beehangakiyyoolameenitti,
kiyyoonlameenmiilalameeniidhiqachuundirqamaakee
ssagalu.

kiyyoonlameen: lafee ol
kaatumiilagamajalattiargamtu.

wudu'uniwantootakanneeniinbada:

1.

waankaraalameeniin(hudduufiiqaamasaalaajechuud
ha) bahu akka fincaan, udaan, hafuura(dhuufuu),
maniyyiifmaziyyiiti.

2. sammuunnamaadeemuuhirribanamafudhateen,
gaggaabaan,
farshaanuuyknmacaayuutakkaamaraatuun.

3. waanqaamadhiqachuudirqamagodhuhundaankan
akka janaabaayknbishaanfedhiinamarrabahuu,
laguufidhiigayerooda'umsa.

namniyeroohaajabahe (mana ficaaniideeme)
najisaifirraadeemsisuunisarrattidirqama taha,
bishaanqulqulluuninnisfilatamaadha,
waanbishaanqulqulluumaleejirukannajisninamarraaitti
indeemsifamukan akka dhagaa, waraqaa,
carqiiffakkaataa isaa. haqaan sun

yeeroosadiifachioliinqulqulleessituunhaquu,
waanxahaaraafhayyamamaanis ni taha.

KopheefiiKaalsiilamaanirrahaquu:

yerookopheelamaantakkaashurraaba(Kaalsii)
lamaanuffatan isaan irraanhaquun ni taha
miiladhiqachuunalattiulaagaaleekanaan:

1. isaan

uffachuunxahaaraaguutuuhadasaxiqqaaf(dhuufuu,
udaaniiffincaan)

guddaa(waanqaamadhiqachuundirqamata'u akka
maniyyiinbahuu) irraa taate boodaantahuu, tan
miilliisiikeessattidhiqamte.

2.

KopheefiiKaalsiinxahaaratahuuqabannajisakanhintahi
n.

3. haqaanyeroo isaaf godhamtekeessattitahuu.

4. halaaltahuuqabu,

fakkeenyaafwaanhatameewaandirqamaannamarraaf
uudhametahuuhinqaban.

kopheenlamaan:

waanmiilattiuffatamukallooffakkaataaisarraa,
akkasumakopheenmiilalamaan haga kiyyoodhoksitu.

shurraabnilamaan:
waannamniilaisattiuffatucarqiiffakkaataa isaa
inniswaan (Kaalsiin) beekkamu dha.

hayyummaakopheelamaanhaquunkaraagodhamteef:
hayyummaankopheelamaanirrahaquunkaraagodham
teefmuslimtootarrattilaaffisuufi,
kanneenkopheeyknshurraababaafachuunitijabaatuak
kasumasmiiladhiqachuun,
keessumattuuyerooqabbanaa,
akkasumasyerooimalarrajiran.

yeroohaqiinsaa:

namnigandajiru: guyyaatakkaafhalkantakka (sa'aa
24).

namaimalarrajiruuf: guyyaasadiifhalkanisii (sa'aa 72).
yeroonhaqiinsalakkawamuukanjalqabuhaqaaduraaer
gahadasaatii.

akkaataanhaqaakopheeyknshurraabaa:

1. harkilamin ni jiifama.
2. harki ni oofamtigubbaafaanaairraa
(fiinxaqubbeeniiirraahangajalqabamiilaa)
3. miillimirgaaharkamirgaatiin,
miillibitaaharkabitaatiinhaqamti. (harkumamirgaatiinge
effamusrakkinnahinqabu)

waanhaqaaballeessu:

1. waanqaamadhiqachuudirqamagodhu.

2. yeroonhaqaadhumu. 3.

waanmiilairrattiuffatansanbaafachuu

qaamadhiqachuu

yoodhiiraykndubartiirraaqunnamtiinsaalaagaggeeffa
me,

yknmaniyyiinnamarraabu'uunhirribaakeessataheedha
geytiin;

dhiqachuunisaanirrattidirqamasalaatasalaatuuftakkaa
waanxahaaraanamagaafatugaggeessuuf,

akkasumadubartiinyeroolaguuykdhiigada'umsairraaq
ulqulleeffattedhiqachuunisirrattidirqamasalaatasalaatu
uduratti.

akkaataandhiqannaa akka ittiaanukanatti:

Muslimniqaama isaa

hundabishaaniinwaliingahuuqabahaaalumataheenuu,
isarraahiaafaanlulluuqachuufifunyaanittibishaanfudhat

aniibaasuun, qaama isaa

hogguubishaaniinwaliingahehadasniguddaanirraafuu
dhama, xahaaraanisaatis ni guuttanti.

namajanaabaqaburrattiwantootaasiigadiihojjachuun
ni dhoorkamahangadhiqatuttiisaanis:

01 salaata.

02 ka'abaaxawaafuu.

03 masjidakeessataa'uu, dabruuqofaatu isaaf hayyamamaosoonturretti.

04 Qur'aanaqabachuu.

05 Qur'aanaqara'uu.

tayammuma

Muslimnibishaanittiinxahaaratuyoohinargatintakkaabi shaanfayyadamuuyoohindandahinsababadhukkubaaf fakkaataaisaatiin ammas yeroonsalaataaaittidabruuyoosodaate. biyyeedhaantayammumagodhata.

akkaataan isaa

harkaisaatiindhahaatakkadhaheeeeegasiifuulaisaatiifs hanacha isaa qofaaittiinhaxaawa. biyyeenxahaaratahuutubarbaachisa.

tayammumniwantootaasiigadiikanaanbada:

1- tayammumniwaanwudu'uniittiinbaduun ni bada.

2-

hogguubishaanargameosooibaadatayammumnig odhameefsanhineegalin dura.

Rabbiin muslimarrattiguyyaafiihalkankeessattisalaata shan dirqamagodheisiinis: fajrii, zuhrii, asrii, maghribaa fi isha'ii dha.

salaataaf nin qophaawa

yerowaqtiinsalaataaseentemuslimni ni
qulqulleeffattahadasaxiqqaafi(waanwudu'acabsu)
guddaarraa(waanqaamadhiqachuudirqisiisu),
yooahasaguddaaqabaate.

hadasniguddaan:
waanmuslimairrattidhiqachuudirqamagodhu.

hadasnixiqqaan:
waanmuslimairrattiwudu'adirqamagodhu.

Muslimni ni
salaatauffataqulqulluuniddoonajaasaairraaqulqulluutti
awraayknqaama isaa dhoyfatee.

MuslimniyeerooSalaataauffatabareedaanfaayama,
qaamaisaatis ni sataraykndhoksaa,
yeeroosallataaHandhuuraafiiJilbajidduuwaanjirutokkol
leemullisuunhineeyyamamu.

dubartirrattidirqama taha
qaamaisiihundadhoyasuunyeeroosalaataafuulaa fi
harkalameenmalee.

Muslimnisalaatakeessattihindubbatujechootasalaata
afkaawwamtemalee, calliseeimaamadhageeffata,
salaata isaa keessattihinmillatu,
yoojachootasalaataajachuudadhabehangasalaatafixut
ti Rabbi yaadata isa
qulqulleessahangasalaatafixatutti,

salaataafiiwaanisiikeessattija'amubarachuun isaa dirqama.

salaata nin baradha

adeemsa 1:

niyyachuudhadirqamangaggeessuudeemuuf, iddoonisiitisqalbiidha.

erganwudu'adhebooda, qiblattinfuuladeebi'a, dhaabbadheetinsalaatayoonindandahe.

adeemsa 2:

harkakiyyaceekuulameenafottiqixxeesseeakkasja'a (Allaahu akbar) salaatajalqabuuniyyadhee.

faatibaabooda qur'aanarraawaanlaafe nin qara'araka'aaduraatiiflammaffaaqofakeessatti, kun dirqamamitigaruu isa dalaguukeessagalatagurguddaatujira.

adeemsa 6: nin ja'a (Allaahu akbar) eegasii rukuun'an bu'a hangaduuydikiyya wal qixxaatuuharkikiyyalameenjiibakiyyarra ka jirtuqubbeenkiyyaaddaanbanuun, eegasii nin ja'arukuun'akeessatti: (subhaana Rabbiyal aziim).

adeemsa 7: rukuun'airraolinja'a akkana jachaa: (sami'allaahu liman hamidah) harkakiyya ol fuudha haga afooceekuutti, hogguuqaamnikiyya wal qixxaatedhaabbate ni ja'a: (Rabbanaa walakal hamdu).

adeemsa 8: nin ja'a (Allaahu akbar) ammas nin sujuudaharkalameenirratti, jilbalameenirratti, qubbiinlukalameenirratti, adda irrattiiffunyaanirratti, nin ja'asujuudakiyyakeessatti: (subhaana Rabbiyal a'ala).

**adeemsa 9: nin ja'a (Allaahu akbar)
sujuudairraolinja'ahangaduundikiyya wal
qixxaadhuttifaanabitaairrataa'eefaanamirgaadhaa
bee, nin ja'a: (Rabbighfir lii)**

adeemsa 10: nin ja'a: (Allaahu akbar) nin sujuuda ammas tanuma akka sujuudaduraa.

**adeemsa 11: olinja'asujuudarraa (Allaahu akbar)
jachaahanganqaxja'eedhaabbadhuu,
raka'aalesalaataahafanhundakeessattifakkaatum
araka'aaduraakeessattidalage sanin dalaga.**

adeemsa 12: sanbooda nin salaammadha gara mirgakiyyaatti ni ja'a: (assalaamu alaykum wa rahmatullaah) bitaakiyyattis nin slaammadha nin ja'a: (assalaamu alaykum wa rahmatullaah) niyachaasalaatarraabahuu, haalakanaansalaatakaningaggeessen taha.

hijaabadubartiiMuslimaa

dubartiinMuslimaauuffataisiikeessattiulaagaaleehangat akkaeeydi:

kanduraa: qaamahundahammachuu.

lammaffaa: wanniisiinuffattufaayaaftahuudhabuu.

sadaffaa: haphiiqaamaisiimullisu akka hintaane.

afraffaa: ballaakandhiphaahintahinkanqaamaisiirraa
waa garsiisuhintahin.

mallattoomu'uminaairraa

-dubbii isaa keessattidhugaahimaakanhinkijibne.

.beellamaaffiwaadaakanguutu.

-waldhabbiikeessatti daangaa hin bahu.

-amaanaakangeessu.

-obboleessa isaa

kanMuslimaatiinwaanlubbuuisaatiinjaalatukanjaalatu.

-arjaa.

-qadara Rabbii kanfudhatukan isa

galateeffatuyerooballookanobsuyeroorakkinnaa.

-qaanfiinbeekkama.

.qalbiin isaa namahassaduuirraanagayaqaamni isaa
namamiidhuuirraanagaya.

-dhiifamanamaafgodha.

-dhalahinnaatuisaanishindaldalu.

-gubna ykn zinaa hin dalagu.

-farshoo hin dhugu.

-ollatti tola oola.

-hin miidhu hin dagu.

-hin hatu nama hin gowwoomsu.

-haadhaaf abbatti tola oola, yoo Muslima tahuu baatanis, waan gaarii keesstti isaan tole ja'a.

-ilmaan isaa waan gaarummaa irrati guddisa, dirqama shari'atti isaan ajaja, waan gadi galoo fi haraam irraa isaan dhoorka.

- hin fakkaatu dalagaalee warra Muslima hin tahinitti waan amantii isaanii dhuunfaa keesatti ykn aadaa isaaniitiif beekkantiif mallattoo taate kessatti.

dhugumatti Rabbiin ol tahe nu argamsiise aalama kana keesatti ogummaa guddoof taphaaf nun uumne; isiinis isa gabbaruudha kophaa isaa qindiin takka kan isaaf hin tahin, karaa nuuf godhe amantii Rabbi biraa taate guutuu dhimmoota jiruu teenya dhuunfaaf walii galaa kan sirreessu, shari'aa haqaa tanaan ni tiyse barbaachiftuulee jiruu; isiinis amantii teenya, lubbuu teenya, kabajaa keenya, sammuu teenyaafii horii keenya, namni ajaja shari'aa jala deemaa haraam eeggataa jiraate dhugumatti wantoota barbaachisoo kana tiyise shakkii takka malee gammachufii tasgabbiin jiruu isaa keessatti jiraata.

hariiroon guddoon tun isii keessooti tan ibaadaa rahmaan akka dhandhaman nama gotu, isa qunnamuuf hawwutti, qalbii isaa bararsiifti samii gammachuu keessa fidachuudhaan mi'aa iimaanaa.

eeyyeen namni hogguu rabbii isaa fuuldura jiraachuun yoo itti dhagahame, yoo maqaalee isaatiif bifoota isaa toltuun isa beeke, akka waan arguutti isa gabbare, gabbartii isaa keessatti Rabbiif qulqulleesse, Rabbi ol tahe malee waan biraa ittiin hin kajeelle ni jiraata jiruu milkii addunyaatiif booddee gaarii aakhiraa.

miidhaan mu'umina tuyxulleen addunyarratti oowwi isii qabbana yaqiinaatiin deema, ammas murtii Rabbii ol tahee jaalachuun, isa faarsuun murtii isaa hundarratti toltuuf hamtuu isii, guutumatti isii fudhachuu.

rahmataa fi nageenyi Allaah nabii keenya Muhammadiin, maatii fi saahibban isaanii mara irratti haa jiraatu.

xumuramte.

baafata

lakkoofsa

mata duree

fuula

gama uwwisuu deebi'uu

gara baafataa dabri
muuxannoo kitaabicharraa argatte nuuf qoodi
marsarii keenya daawwadhu
kitaaba hirmaannaa bilbilaa
gara mata duree dabruuf tuqi
gara uwwisuu deebi'uuf suura tuqi

baarkoodii haqi

argisiisni barsiisa kiyjaa (paawar pooyintii)
oomishni piroojektii
kitaaba maxxanfamaa
kitaaba bilbilaa
marsaritii
argisiisa paawar pooyintii
maxxansa bilbila ismaarti foon qofaa

cuunfaa

GABAABFAMAA BU'A QABEESSA MUSLIMA HAARAAF.....	2
Duree	4
ergaanisaatii fi ergaanergamtoota isa duraa hundi gama Rabbii tokkichashariikni isaaf hintahiniiyaamuudha.	6
Qur'aannikabajamaanjacha Rabbii kiiyyaati	7
hundeensadaffaa: zakaalaachuu.....	8
rawwachuuisiikeessattimararfannaaaf gara laafummaanbeekkamuu, amalaMuslimaatiifhorii isaa qulqulleessuu, lubbuuleehiyyeessotaafmiskiinotaajaalachiisuu, walittidhufeenyajaalalaafobbolummaajidduuhawaasa Muslimaatukeessajira, kanaafMuslimnigaariingaarummaadhaanisiibaasaisiig aggeessuttilubbuun isaa gammadduudha, namabiraagammachiisuuisiikeessattijirtuuf.....	9
hangi fuulaa:.....	17
adeemsa 9: nin ja'a (Allaahu akbar) sujuudairraaolinja'ahangaduundikiyya wal qixxaadhuttifaanabitaairrataa'eefaanamirgaadhaabee, nin ja'a: (Rabbighfir lii)	26
-qaanfiinbeekkama.	27

- hin fakkaatu dalagaalee warra Muslima hin tahinitti
waan amantii isaanii dhuunfaa keesatti ykn aadaa
isaaniitiif beekkamtiif mallattoo taate kessatti.28
baarkoodii haqi.....30
cuunfaa31

موسوعة المصطلحات الإسلامية
TerminologyEnc.com

موسوعة تضم ترجمات المصطلحات
الإسلامية وشروحاتها بعدة لغات

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة تضم ترجمات للأحاديث
النبوية وشروحاتها بعدة لغات

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تضم تفاسير وتراجم
موثوقة لمعاني القرآن الكريم

IslamHouse.com

مرجعية مجانية إلكترونية
موثوقة للتعريف بالإسلام

موسوعة تضم الملتقى من
المحتوى الإسلامي باللغات

تنتقى الإسلام بأكثر من 100 لغة

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

